Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres
Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

info@sodm.nl
www.sodm.nl

Behandeld door
10.2e

Datum 11 februari 2020
Betreft UHT wetsvoorstel versterken gebouwen Groningen

Ons kenmerk
20038282

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Excellentie,

Op 3 februari 2020 stuurde u mij het definitieve wetsvoorstel "Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen" voor een aanvullende uitvoerings- en handhaafbaarheids-toets. In mijn brief van 19 november 2019 constateerde ik al dat het toenmalige voorstel een verbetering was ten opzichte van het Besluit versterking gebouwen Groningen dat op 20 mei 2019 is vastgesteld.[1] Maar ook stelde ik vast dat het nog onvoldoende voorzag in de voorwaarden om tot een crisisaanpak te komen.

In het definitieve wetsvoorstel is de mogelijkheid tot opname op verzoek van de bewoner toegevoegd. Die toevoeging vindt SodM verstandig vanwege het feit dat de risicoberekeningen zijn gebaseerd op onvolledige kennis van de ondergrond en veronderstellingen. Er zijn echter ook nog enkele belangrijke aandachtspunten die SodM hierna uiteenzet.

Zorgplicht voor de minister vervalt
Per 18 december 2018 rust er op de minister van Economische Zaken en Klimaat een zorgplicht. Hij heeft deze gedeeltelijk overgenomen van de NAM. Op grond van artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet moet de minister alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem gevergd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad. Op grond van artikel 127, eerste lid, van de Mijnbouwwet houdt de Inspecteur-generaal der Mijnen toezicht op de naleving van die verplichting. In het verlengde daarvan kan SodM de minister gevraagd en ongevraagd adviseren. Indien deze zorgplicht bepaling vervalt wordt hiermee ook de bevoegdheid van SodM om gevraagd en ongevraagd te adviseren ingeperkt. Ik acht dit een onwenselijk gevolg.

In het wetsvoorstel vervalt artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet waarin de zorgplicht die op de minister van EZK rust, is vastgelegd.

[1] Besluit van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van 20 mei 2019, nr. WJZ / 19127069, inzake versterking van gebouwen in Groningen en tot instelling van de Tijdelijke commissie versterking Groningen (Besluit versterking gebouwen Groningen).

In de memorie van toelichting valt te lezen dat de verantwoordelijkheid wel blijft bestaan en dat de ministers van EZK en BZK op basis van het wetsvoorstel gezamenlijk de verantwoordelijkheid hebben voor het versterken van de gebouwen in Groningen, teneinde deze aan de veiligheidsnorm te laten voldoen.[2]

SodM onderschrijft dat van beide ministers verwacht mag worden dat zij alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hen gevergd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad. Deze verantwoordelijkheid mag echter niet stoppen bij het uitvoeren van de procedures en het nemen van besluiten over de versterking die het wetsvoorstel beschrijft. Ook mag het adviesrecht van SodM als gevolg hiervan niet ingeperkt worden (zie ook de opmerkingen hierna onder het kopje "de adviesbevoegdheid van de Inspecteur-generaal der Mijnen"). De zorgplicht gaat verder en zou daarom niet uit de wet geschrapt moeten worden. Integendeel, passend bij de huidige situatie in Groningen zou zijn dat die verantwoordelijkheid van beide ministers uitdrukkelijk in de wet wordt verankerd.

De adviesbevoegdheid van de Inspecteur-generaal der Mijnen
De bevoegdheid van de Inspecteur-generaal der Mijnen tot het geven van gevraagd en ongevraagd advies aan de minister van BZK is in artikel 13d, van dit wetsvoorstel beperkt tot een advies over de uitvoering van de versterkingsmaatregelen. Versterkingsmaatregelen zijn in artikel 13b, van het wetsvoorstel gedefinieerd als maatregelen die nodig zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. In de memorie van toelichting wordt voornoemde adviesbevoegdheid anders beschreven. Daar valt te lezen dat de Inspecteur-generaal der Mijnen kan adviseren over de versterking in relatie tot de veiligheid.

SodM acht de beperking van de adviesbevoegdheid tot versterkings*maatregelen* ongewenst. SodM adviseert de minister om de bevoegdheid te formuleren in lijn met de bedoeling, zoals ook verwoord in de toelichting: "De inspecteur-generaal kan gevraagd en ongevraagd advies geven over de *versterking in relatie tot de veiligheid*".

Integratie schade en versterking
SodM heeft op 26 juni 2019 geadviseerd om de schade-afhandeling en versterking samen te voegen en deze organisatie van een ruim mandaat en een eigen budget te voorzien.[3] Op 19 november 2019 heeft SodM opnieuw geadviseerd te bezien hoe de afhandeling van schade en de uitvoering van de versterking door één instituut kunnen worden gedaan. De integratie van schadeherstel en versterking moet de onoverzichtelijke bureaucratie die burgers, zeker zij die complexe schade hebben aan hun woning, verminderen.

Het samenwerkingsconvenant tussen de NCG en de TCMG is een goede eerste stap. In het wetsvoorstel wordt echter vastgehouden aan twee instituten voor het afhandelen van schade en het versterken van gebouwen.

---

[2] Memorie van toelichting op het wetsvoorstel, hoofdstuk 2.2.3, p. 8.
[3] Voortgangsverslag 26 juni, p. 32.

Daarmee wordt uitgesloten om de instituten samen te voegen. SodM acht het verstandiger om deze mogelijkheid open te laten: het verdient serieuze overweging om zodra het instituut Mijnbouwschade een feit is ook de NCG hierbij te voegen.

Voorkom complexe procedures (rol ACVG)
SodM heeft bij haar reactie op de consultatieversie van het wetsvoorstel aandacht gevraagd voor de complexiteit van de voorgeschreven procedures. In het bijzonder gaf SodM aan dat voorkomen moet worden dat de rol van het ACVG tot vertraging leidt.

Het ACVG kan een belangrijke bijdrage leveren door de adviseren over de methodologie die op de korte termijn versnelling creëert in de beoordeling en versterking van panden. Het ACVG kan ook bijdragen door de NCG de ruimte te laten om de uitvoering en de huidige versnellingsmaatregelen te realiseren en pilots achteraf te valideren voordat zij worden opgeschaald. SodM adviseert de beschrijving van de rol van het ACVG in het wetsvoorstel aan te passen opdat bovenstaande – op grond van de wettelijke bepalingen - de normale werkwijze wordt.

Advies bij gemeentelijke programma's
In artikel 13g, derde lid, van het wetsvoorstel is opgenomen dat SodM door elk van de afzonderlijke gemeenteraden in de gelegenheid wordt gesteld om binnen zes weken advies te geven. De gemeenteraden zijn bij het opstellen van hun programma's gebonden aan de regels die de minister van BZK op grond van het zesde lid vaststelt.

Naast de inhoud van de lokale programma's is ook de optelsom van alle gemeentelijke programma's voor de veiligheid van belang, gegeven de beperkte capaciteit. Ik geef u daarom in overweging mijn advies in te winnen bij het opstellen van de regels als bedoeld in artikel 13g, zesde lid, van het voorstel (het vaststellen van de regels waaraan lokale programma's van aanpak moeten voldoen) en ook als u toepassing geeft aan artikel 13g, vijfde lid, van het voorstel (het vaststellen van een programma van aanpak voor alle betrokken gemeenten als de beschikbare capaciteit onvoldoende is). Verder bepaalt artikel 13g, achtste lid, van het wetsvoorstel dat bij of krachtens AMVB regels gesteld kunnen worden over, onder meer, de advisering door de Inspecteur-generaal der Mijnen. Bij gebrek aan kennis over die nadere regels, kan SodM op dit moment nog niet oordelen over de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de (mogelijk) nog te stellen nadere regels.

Ontbreken van overgangsrecht
In het wetsvoorstel is geen overgangsrecht opgenomen. Hoofdstuk 5 van de memorie van toelichting moest in de versie van 3 februari 2020 nog geschreven worden. SodM heeft daardoor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid op dit punt niet kunnen toetsen. SodM vraagt de minister van EZK een overgangsregeling te treffen die rekening houdt met de diverse lopende batches en projecten.

Voorkomen moet worden dat door de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel nieuwe regels gaan gelden voor eigenaren van wie hun gebouw momenteel al in uitvoering is gebracht of waarvan het gebouw nog voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit voorstel door de NCG in uitvoering genomen gaat worden.

Personele gevolgen

Het wetsvoorstel voorziet in nieuwe taken voor SodM ten aanzien van de advisering aan de minister van BZK en advisering aan gemeenteraden betrokken gemeenten. Voor een inschatting van de benodigde capaciteit is de huidige capaciteit van SodM op het Groningen-dossier relevant. In juni 2019 heeft SodM in antwoord op Kamervragen aangegeven in totaal 5 fte te hebben voor het Groningendossier, en vermeld dat de werkzaamheden 5 fte extra vereisen: een seismologisch expert, jurist, communicatieadviseur, een bestuursadviseur en een programmamanager. Hierin werd al in enige mate rekening gehouden met taken op het gebied van de versterking, omdat deze ook voortvloeien uit het toezicht op de gaswinning. Deze capaciteit is informeel toegezegd maar nog niet formeel toegekend. Nu SodM formeel structurele taken krijgt toebedeeld en in de afgelopen maanden meer zicht heeft gekregen op daarmee samenhangende vraagstukken, schat ik in dat de benodigde capaciteit deels kan worden opgevangen met de gevraagde uitbreiding van 5 fte en daarnaast 3 fte extra nodig zijn (2 gebouwenexperts en 1 analist). De scope van de nieuwe taken is thans nog niet geheel te overzien. Ik stel voor over een jaar te evalueren of deze inschatting passend is.

Met vriendelijke groet,

10.2e

ir. T.F. Kockelkoren, MBA
Inspecteur-generaal der Mijnen

PostNL
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

DATUM BINNENKOMST
13 FEB. 2020

R02CC #X830X0X#00#0000#

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Postbus 24037 | 2490 AA Den Haag